

[Rahbæk Møller]

finansieres genetisk manipulation med mennesker og dyr. Enhver frygt for, at et program skal bruges til udvikling af fabeldyr, kan dermed afvises.

Det, der står tilbage nu, er at få ministerens oplysninger om, hvordan han vil håndtere det. Ministeren lavede en fadæse ved at indkalde ansøgninger på et tidspunkt, hvor grundlaget ikke var kendt. Når vi har stemt, kendes grundlaget for disse ansøgninger. Hvordan vil ministeren så håndtere det? Nu ligger der jo et sæt ansøgninger, der er indkaldt på et andet grundlag. Det vil jeg godt have ministerens meget kontante svar på.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS siger fra over for det bioteknologiske forskningsprogram. Vi mener heller ikke, at ændringsforslagene trækker nok i den rigtige retning. Når vi gør det, er det, fordi vi mener, at den bioteknologiske udvikling er så vigtig for alle i dette samfund, at det simpelt hen er forfejlet at begynde at øse ud af penge til bestemte forskningsprojekter, før der overhovedet har været en offentlig debat om, hvad bioteknologi er for noget, hvad der skal støttes, og hvad vi vil bruge de bioteknologiske metoder til.

Er det så teknologiforskrækkelse, vi lider af, angst for alt, hvad der er nyt? Næh, men vi har lært af erfaringerne med teknologisk udvikling. Vi ved, at det er profitmulighederne, der styrer, hvilken slags teknologi der fremmes. Vi ved, at spørgsmålene om risikovurdering, om skadelig påvirkning af miljøet sjældent bliver tillagt nogen betydning, før det næsten er for sent. Sådan var det med atomkraften, og sådan tror vi også at det meget let kan gå med bioteknologien.

Lad os tage fat i gensplejsningen, som jo er en vigtig del af bioteknologien. Forleden dag kunne man i TV-Avisen se en mand iklædt en rumdragt sprøjte gensplejsede mikroorganismer på amerikanske jordbærplanter. Målet var at undgå, at jordbærrene bliver ødelagt af frost og derfor usælgelige. Ingen ved, hvad der sker, når man udsætter den slags gensplejsede organismer i naturen. Man kan tro, og man kan håbe på, at det sker der såmænd ikke noget ved, men ingen ved det. Eksperten fra Levnedsmiddelstyrelsen, som var i fjernsynet samme dag, sagde, at det var såmænd nok ikke farligt. Men var det ikke

også det, man sagde i atomkraftværkernes barndom?

Jeg skal præcisere, at jeg godt ved, at dette forslag ikke drejer sig om at ændre på den lov, vi allerede har om genteknologi. Men der er selvfølgelig en sammenhæng mellem, hvad der bevilges penge til at forske i, og hvad der så senere engang skal blive til en produktion. Når der inden for forskningsprogrammet kan bevilges penge til forskning i organismer, det i øvrigt er forbudt at udsætte efter dansk lov, så skal man da være meget naiv for at tro på, at det kan blive ved med at være forbudt. Vi har en genlobby, genklubben herhjemme, der består af de store firmaer, der står på spring for at udnytte genteknologien kommercielt. Det er firmaer som Carlsberg, Novo, Sukkerfabrikkerne, for blot at nævne nogle, som kan glæde sig over at få vedtaget dette forskningsprogram, for det er en blåstempling af deres interesser.

I betænkningen står der noget om kritisk forskning, men der er ingen øremærkede beløb til de områder, så det er stadig væk op til koordinationsudvalget og ministeren at bestemme, hvor meget der skal ofres på de områder. Det er altså nogle løse formuleringer. Det er også nogle løse formuleringer, der er i bemærkningerne til punkt 1. Der står: »Andre områder, som bør dækkes, er f.eks. økologisk forskning, forskning med henblik på konsekvenser for ulandene...« Det kan da være rigtigt og godt nok, problemet er, at der er ingen som helst garanti for, at der øremærkes penge til den type forskning, og det mener vi er utrolig problematisk.

VS er som sagt ikke teknologiforskrækkede, men vi vil have en ordentlig debat i befolkningen om disse teknikker, inden de næste skridt tages. Det skridt, det handler om, er, hvad der forskes i for offentlige penge. Der er ingen tvivl om, at denne debat er nødvendig. Det fremgik f.eks. meget klart af den konference om genteknologi, som Teknologinævnet lige har holdt. De mennesker, der deltog dér, var ikke enige om genteknologien, men de var enige om at tvivle, de var enige om deres usikkerhed. De har oplevet så mange ubesvarede spørgsmål, så megen forvirring i hovederne på forskere og repræsentanter for industrien.

Vi mener derfor, at der burde afsættes midler til offentlig oplysning og debat, og at der også burde afsættes penge til kritisk